

Úmyslem smluvních stran zajisté nebylo usnadniti vymknutí se zákonné povinnosti, nýbrž usnadniti dosažení státního občanství v druhém státě těm, kdo nejsouce žádnými předpisy omezeni ve svém ústavním právu vystěhování do ciziny, mohou volně své bydliště do ciziny přeložiti.

Čl. 13 cit. smlouvy připouští tedy jen výklad, že propuštění ze státního svazku nemůže býti odepřeno v těch případech, kde s hlediska vnitrostátních norem právních není závady proti tomu, aby dotčená osoba se do ciziny vystěhovala. Pro výklad ten mluví úvaha, že stát čsl. zajisté nemínil se vzdáti svého práva, nepřipustiti vystěhování se osob, které ještě nesplnily svou povinnost odvodní aneb podléhají ještě povinnosti branné neb povinnosti služební ve vojsku čsl.

Úvahy tyto vedou nutně k závěru, že čl. 13 smlouvy s Německem nedotýká se nijak předpisů v našem státě platných o povolení k vystěhování za účelem nabytí cizího státního občanství a propuštění z branné moci osob, které jsou v branných předpisech uvedeny, zejména osob, které nepodléhají ještě služební povinnosti a dovršily 17. rok a nedokončily 40. rok věku svého.

Dle toho, co uvedeno, nebylo tudíž nař. rozhodnutím porušeno žádné právo st-lovo před nss-em stihatelné a bylo proto stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti.

Č. 4023.

Pensijní pojištění (Slovensko): Prodavačka v hlavním skladě tabáku podléhá pensijní povinnosti pojistné, třebas jest zaměstnána jen 2 až 3 hodiny, vede domácnost a má jako manželka učitele nárok na pensi.

(Nález ze dne 14. října 1924 č. 17.604).

Věc: Helena K. v R. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výměrem zem. úřadovny Všeob. pensijního ústavu v Bratislavě z 24. dubna 1923 uznána byla Flora B. ve svém zaměstnání jako prodavačka u Heleny K. v hlavním skladě tabáku v R., ve smyslu zák. o pensijním pojištění od 1. ledna 1922 za pojištění povinnou a zařazena na základě požitků ročních 14.400 Kč do XVI. třídy služného a zároveň předepsáno splatné pojistné částkou 1440 Kč.

Župní úřad v L. Sv. Mikuláši rozhodnutím z 5. července 1923 výměrem zem. úřadovny, do něhož si stěžovala Helena K., podle § 75 vl. nař. z 19. ledna 1923 č. 16 Sb. zrušil, ježto Flora M., manželka správce židovské školy v R., jako příležitostná prodavačka v obchodě Heleny K. nepodléhá pojistné povinnosti, poněvadž toto její zaměstnání je jen příležitostným, vedlejším, nesamostatným.

Nař. rozhodnutím zrušilo min. soc. péče k odvolání podanému zem. úřadovnou Všeobecného pensijního ústavu v Br. rozhodnutím župního úřadu a vyslovilo, že B. podléhá pensijnímu pojištění, po-

něvadž jest prodavačkou v tabákovém skladě a vykonává tudíž kupecké práce ve smyslu zák. z 31. ledna 1922 č. 34 Sb. resp. nař. z 19. ledna 1923 č. 16 Sb. (§ 1, odst. 2 lit. b). Odůvodňovati vynětí B-ové z pojistné povinnosti s poukazem na ustanovení § 2, odst. 1 č. 2 cit. nař. nelze, poněvadž ustanovení to mluví výslovně o dvou výdělkových činnostech, hlavní a vedlejší, kdežto vedení společné domácnosti v manželství není možno za takovouto výdělkovou činnost vůbec považovati.« — —

Nss dospěl k zamítnutí stížnosti z těchto důvodů:

Povahu služeb Flory B., zaměstnané v obchodě st-ličně, nelze ve smyslu § 1 nař. vlády z 19. ledna 1923 č. 16 Sb. a § 2 zák. z 31. ledna 1922 č. 34 Sb. posuzovati podle času, po který byla denně zaměstnána, ani podle toho, zda vedle svého zaměstnání v obchodě konala ještě jiné práce ve své domácnosti, nýbrž podle povahy úkonů, jež konala u st-lky, a podle toho, byly-li úkony ty pravidelného rázu nebo jen výjimečné. St-lka sice tvrdí, že Floru B. zaměstnávala k tomu, aby tato jí vypomohla do té doby, než se st-lka sama do vedení obchodu zapracuje.

Avšak tvrzení toto jest vyvráceno přihláškou ve spisech se nalézající, dle níž plat Flory B. činil ročně 14.400 Kč a obsahem spisů, z nichž vysvítá, že Flora B., byť třeba dvě hodiny denně, konala přece jen pravidelně a ne výjimečně služby kupecké jako prodavačka a nikoliv pouze úkony podřízené.

Srovnávati však zaměstnání u st-lky s pracemi, jež konala ve své domácnosti a dovozovati z této okolnosti, že pojistné povinnosti pensijní podrobena není, příčí se předpisu § 2, odst. 1. b) 2 vl. nař. z 19. ledna 1923 č. 16 Sb., jenž vyjímá z pojistné povinnosti osoby, jejichž činnost, zakládající pojistnou povinnost, jest pouze vedlejším jejich zaměstnáním, vedle hlavní výdělkové činnosti, spojené s vyšším příjmem, vedení domácnosti však není vůbec výdělečnou činností ve smyslu cit. předpisu.

Konečně neshledal nss důvodnou ani námitku nezákonnosti, opřenu o tvrzení, že B-ové jako manželce učitele přísluší nárok na vdovské zaopatřovací požitky. Neboť okolnost tato sprostňuje pojistné povinnosti podle § 2, odst. 1 b) 3 cit. vl. nař. toliko z aměstnance státu a ostatních tam vyjmenovaných korporací a to jen tenkrát, mají-li normální pensijní nároky, které jsou spojeny s místem jimi zastávaným. Flora B. však takovým zaměstnancem ani podle tvrzení stížnosti není.

Z těchto důvodů uznal nss stížnost neodůvodněnou.

Č. 4024.

Nemocenské pojišťování: * Zapsané pokladně pomocné není za platnosti zák. o nemoc. pojištění z r. 1919 a 1920 bráněno, pojeti do svých stanov ustanovení obdobné čl. VI. zák. č. 457/1917 (o přestupu členů k jiné pokladně).

(Nález ze dne 14. října 1924 č. 17.605).